

УДК 687.016 (043.2)

АНАЛІЗ КОМБІНАТОРНИХ МЕТОДІВ ПРОЕКТУВАННЯ ОДЯГУ

Студ. Я.В. Заворотна, гр. МгЗШМК-1-16

Студ. Н.З. Шинкляр, гр. МгЗШМКДл-15

Науковий керівник доц. І.В. Васильєва

Київський національний університет технологій та дизайну

Мета і завдання. Метою наукового дослідження є вдосконалення процесу дизайн-проектування одягу та розробка розширеної характеристики комбінаторних методів проектування на основі аналізу та систематизації інформації про них, визначення їх основних принципів, підходів до розробки нових моделей та способів реалізації.

Об'єкт та предмет дослідження. Об'єктом дослідження є процес дизайн-проектування одягу. Предметом дослідження є комбінаторні методи дизайн-проектування одягу.

Методи та засоби дослідження. В проведенні наукових досліджень використано традиційні та сучасні методи дослідження, принципи і методи літературно-аналітичного, системно-структурного і морфологічного аналізу.

Наукова новизна та практичне значення отриманих результатів. В роботі набула подальшого розвитку розробка узагальненої характеристики сучасних комбінаторних методів проектування одягу з визначенням основних підходів та принципів реалізації кожного з них на основі творчого підходу до вирішення завдань, які орієнтовані на експеримент у галузі проектування.

Результати дослідження. Сучасне проектування одягу спрямоване на вирішення питань комфортності, гармонійного поєднання людини з навколишнім середовищем і розробки нових форм. Застосовуючи комбінаторні методи проектування, до яких відносяться комбінаторика, трансформація, кінетизм; розробка безрозмірного одягу та одягу з цілого плаского шматка тканини, дизайнер може запропонувати нові шляхи розвитку одягу в майбутньому [1, 2]. Сьогодні удосконалення комбінаторних методів, які є не лише провідними методами проектування одягу, але і лягли в основу графічних комп'ютерних програм, розглядається як прогресивна тенденція розвитку сучасного предметно-просторового середовища [2]. Саме тому на основі проведених досліджень в роботі надано систематизовану характеристику кожного з комбінаторних методів проектування з зазначенням основних принципів та способів реалізації.

Комбінаторика – метод формоутворення, заснований на пошуку, дослідженні, застосуванні закономірностей варіантної змінності просторових, конструктивних, функціональних і графічних структур, а також на проектуванні одягу з типізованих елементів. Як метод проектування комбінаторика надає можливість удосконалювати творчу діяльність у двох напрямках: створювати нові структурні побудови і варіювати вихідні елементи. Комбінаторика базується на визначених прийомах комбінування (переворот, вставка, групування, організація ритмів, евристичне комбінування) та прийомах проектування (комбінування елементів на площині при створенні текстильних композицій; комбінування стандартних елементів (модулів) при створенні цілісної форми, комбінування деталей, пропорційних членувань всередині форми (на одній базовій основі); комп'ютерний пошук готових варіантів, створення готових комплектів.

Трансформація. Метод перетворення та зміни форми, який забезпечує адаптацію форми окремих виробів, їх деталей та гардеробу в цілому до форми тіла, умов експлуатації, призначення та індивідуальних вимог та вподобань окремих споживачів. В арсеналі методу трансформації покладено п'ять основних принципів: заміщення (модельовання одягу на одній конструктивній основі); додавання-зменшення (трансформована система готового

виробу); розгортання-згортання (різні зміни просторових форм одягу); складання (застосовується при розробці систем «комплект» і «ансамбль»); перетворення простого у складне, складного у просте (комбінаторна гра, агрегування, розгортка структур з постійними і динамічними характеристиками). Трансформація здійснюється наступними засобами: перетворення однієї форми в іншу; трансформація деталей всередині однієї форми.. Трансформація просторової структури забезпечується методом агрегування (зборку виробів з готових вузлів).

В основі методу кінетизму лежить ідея руху форми або будь-якої її зміни. Метод полягає у створенні динаміки форм, декору, малюнках тканин. Ідея руху форми, як система естетичних поглядів, склався в умовах розвитку технічного прогресу, що знайшло віддзеркалення в дизайні, професійних дефіле, комп'ютерній графіці, лазерних шоу тощо. У дизайні одягу метод кінетизму широко використовується особливо на професійних показах: в застосуванні об'єктів, що світяться, або рухомих елементів костюму, і створенні моделей та колекцій в стилі «оп-арт» з використанням графічних ілюзій руху в декорі або в малюнках тканин тощо. Метод кінетизму дає можливість створити потужну динаміку всередині форми.

Створення безрозмірною одягу – це метод проектування, який передбачає створення одягу одного середнього розміру, що підійде великій кількості споживачів різної комплекції. Сьогодні актуальним є проектування і виробництво таких видів одягу, які у певній комбінації могли б скласти цілий гардероб, призначений для всіх випадків життя. При цьому речі повинні бути досить простими за формою, що дозволяло б складати з них і прості універсальні комплекти. Ідеї безрозмірного одягу розробили японські дизайнери у ХХст., використовуючи для його створення еластичність і гофрування, плісирування, пом'яті фактури, включення лайкри, шлярок, куліс, драпувань тощо.

Створення одягу з цілого шматка тканини – це метод, який дозволяє отримувати нові моделі одягу без застосування традиційних методів зшивання одягу з кроєних деталей. Метод незшитого одягу полягає у багаторазовому перетворенні шматка тканини в нові види одягу, що значною мірою розширює можливості сучасного гардеробі при мінімізації кількості речей. Цікаві перетворення можна отримати за рахунок нових способів фіксації, використання двосторонніх тканин-компаньйонів, акцентування підкладки, застосування різного виду декоративних оздоблень тощо.

Висновки. Результатом дослідження є розробка систематизованої інформації про сучасні комбінаторні методи проектування одягу з детальною характеристикою їх основних принципів, підходів до розробки та способів реалізації. Надана інформація сприятиме удосконаленню дизайн-проектування нових актуальних моделей одягу у відповідності до потреб споживачів на сучасному етапі розвитку. Надалі актуальними є дослідження для створення інформаційної бази елементів практичної реалізації кожного з сучасних комбінаторних методів проектування.

Ключові слова: комбінаторні методи проектування, комбінаторика, трансформація, кінетизм, одягу з цілого шматка тканини, безрозмірний одяг.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Гусейнов Г.М., Ермилова В.В., Ермилова Д.Ю. и др. Композиция костюма. – М: Академия, 2004. – 432 с.
2. Гайдук Л.М. Сучасні технології моделювання і художнього оздоблення одягу. Навчальний посібник / Л.М. Гайдук, І.В. Васильєва – К.: КНУТД, 2008. – 142с.